

sumpta utimur et utemur) non esse efficienter a libero arbitrio, neque ab illo in suo fieri, seu in sua infusione pendere; inde autem non sequitur quod non infundatur cum habitudine ad futurum liberum usum, quia illa habitudo non est ad illum usum tanquam ad causam, sed tanquam ad effectum infallibiliter futurum, juxta divinam præscientiam et voluntatem illi accommodatam. Unde ad probationem quod causa non pendet ab effectu, respondeatur in illo modo loquendi non esse sermonem de propria dependentia, quæ est causalitas, vel ex causalitate, sed lato modo, prout significat quamcumque conditionem necessariam ut aliquid fiat, et hoc modo, licet effectus existens realiter non possit esse conditio necessaria ut causa fiat, nihilominus effectus, ut prævisus ut futurus, potest esse talis conditio, ut tale auxilium tanquam efficax liberi effectus donetur ex intentione efficaci, ut infallibiliter habeat effectum. Quæ necessitas provenit tum ex parte objecti et effectus, ut possit infallibilitas cum libertate conjungi, tum ex parte agentis a proposito ut possit ex intentione efficaci finis medium illud ut efficax eligere. Et ita hoc nihil derogat gratiæ vel efficaciæ talis doni, et libertatem arbitrii commendat, optimeque cum gratia conciliat.

24. *Solutio tertii.* — Ad tertium argumentum, neganda est consequentia, si absolute sit sermo de dono perseverantiae, et ideo contumaciter amitti non potest, quia non est integre donatum, donec per mortem consummetur, et tunc clarum est amitti non posse. Et in hoc sensu expresse loquitur Augustinus dicto lib. de Dono persever., c. 6, et alibi sœpe. Si autem, ut in eodem cap. 6 tangit Augustinus, dicatur hoc donum posse in hac vita contumaciter amitti, quia per hominem fieri potest ut non integre accipiatur, prout revera loquebantur Semipelagiani, et in contrario sensu dicatur non posse hominem etiam hoc modo donum perseverantiae contumaciter amittere, quando Deus illi donat efficacem gratiam ut talem tentationem non habeat, nec tentationi succumbat, et ita perseverantiam amittat, ut in eodem cap. 6 Augustinus replicat, dicendum profecto est illam impotentiam amittendi perseverantiam esse compositam, non divisam, quia liberum arbitrium revera potest tali dono ut prævenienti resistere, et effectum ejus impediare; non tamen facit; et quia Deus prævidet arbitrium non restitutum, et impossibile est

scientiam Dei falli, ideo supposito auxilio efficaci cum tali præscientia dato, impossibile est liberum arbitrium componere contumaciam suam cum tali auxilio sub tali respectu et intentione dato. Ita loquitur Augustinus de efficacia hujus doni, in dicto cap. 11 et 12 de Corrupt. et grat., et in aliis, præsertim in q. 2 ad Simplician., et de Spir. et litter., c. 33 et 34, ut in l. 5 late ostensum est. Unde in hoc sensu distinguitur tam antecedens quam illatio; nam antecedens, scilicet, hoc donum tale esse ut amitti non possit, est verum in sensu composito, et in eodem sensu negatur sequela, cuius probatio procedit de potentia divisa, non de composita. Idem vero antecedens intellectum etiam in sensu diviso falsum est, ut recte in probatione illationis ostenditur.

25. *Instantia Alvarez.* — *Diluitur.* — Dices eadem distinctione uti in eodem puncto auctores contrariae sententiae, ut distincte P. Alvarez in eadem disp., concl. 3, docet, dum ait donum perseverantiae non tollere ab homine potentiam non perseverandi, sed efficere quod cum possit non perseverare, infallibiliter perseveret. Et ideo hæc duo esse compossibilia: Petrus habet donum perseverantiae; potest non perseverare, si velit. Hæc vero duo esse incompossibilia: Petrus habet donum perseverantiae, et non perseverat. Quæ verba æquivalentia sunt illis vulgaribus de sensu composito et diviso, quibus etiam in solutione ad 3 dictus auctor utitur. Respondeo verba quidem esse eadem, sensum autem longe diversum. Nam dicti auctores in illa suppositione, cum qua sit sensus compositus, nullo modo includunt liberum usum arbitrii, sed quamdam causam omnino antecedentem et physice determinantem ad unum ipsam voluntatem, non admittendo in illa vim resistendi illi dono absolute et secundum se spectato. Nos autem persuasum habemus hoc genus impotentiae compositæ repugnare libertati, et ideo in suppositione necessaria ad legitimum sensum compositum includimus futurum usum liberi arbitrii, saltem ut a Deo sub conditione prævisum, et ideo simpliciter et absolute fatemur liberum arbitrium posse resistere tali dono secundum se spectato, etiam postquam antecedenter datum est; nihilominus infallibiliter non esse restitutum, neque posse non perseverantiam componi cum tali dono ut dato sub tali præscientia, et intentione, seu proposito Dei. Unde etiam in alio sensu diviso est longe diversum, nam,

si donum de se prædeterminans voluntatem illi inest, potentia, quæ in illa manet ad perseverandum, non est proxima secundum præsentem statum, et positis prærequisitis ad agendum, sed est remota tantum, utique si auferatur illud auxilium et detur aliud aliter prædeterminans, quæ non est potentia sufficiens ad usum liberum, et ex parte potius est passiva quam activa. Nos autem dicimus, posito auxilio, esse in voluntate integrum potentiam resistendi, non obstante præsenti auxilio, et sine alia prædeterminatione, quamvis certum sit voluntatem non esse in tali opportunitate usuram illa potestate contumaciter resistendi, quia jam supponitur præsumtum quid sit actura.

26. *Solutio quarti.* — Ad quartum, dato antecedente, negatur consequentia, quia, ut hoc donum det voluntati stabilitatem fortissimam, satis est quod moveat illam, quando et quomodo novit Deus illi congruere, quia, eo ipso quod tale donum datur ex tali præscientia, infallibile est non esse talem voluntatem superandam, licet posset. Et ideo simul dixit Augustinus in verbis ibi citatis, dari homini liberrimam et invictissimam voluntatem; quomodo enim esset liberrima, si esset prædeterminata ad unum; est tamen liberrima, quia, etiam recepto auxilio, et illo posito, posset illi resistere, et contrarium velle, et nihilominus est invictissima, quia sic mota infallibile est in præscientia non esse vincendam. Unde in sua Præfatione sic interrogat Augustinus: *An audebis dicere, etiam rogante Christo ut non deficeret fides Petri, defecturam fuisse?* Et infra: *Quasi aliud Petrus ullo modo vellet, quam pro illo Christus rogaret ut vellet?* Ubi non dicit: An audebis dicere deficere potuisse, sed, defecturam fuisse; nec dicit: Quasi aliud Petrus velle potuisse, sed, aliud vellet; nimur ostendens non deesse veram et realem potestatem deficiendi vel volendi aliud, sed efficaciam consistere in infallibilitate effectus quæ deesse non potest, ubi promissio et consequenter præscientia Dei, et secundum illam congrua motio antecedit. Et similiter in alio loco interrogat: *Quis audeat dicere: Forsitan non manebunt?* quia dictum forsitan infallibilitati futuri effectus opponitur, et ita efficacitatem auxilii destruit. Denique hoc modo verissimum est Deum esse potentem perseverantissime statuere eum qui stat, sicut potens est lapsus erigere efficaciter, utrumque enim facit per vocaciones congruas, ut aliis locis Augustinus explicavit. Et ista æquipara-

tio ostendit, secundum Augustinum eumdem esse modum efficacie in dono perseverantiae, qui est in auxilio efficaci ad penitentiam agendum.

27. *Solutio quinti.* — *Solutio sexti.* — Ad quintum, negatur sequela, nam auxilium efficax, licet detur cum habitudine ad futurum usum liberum prævisum, non datur ob meritum ejus, nec propter illum ut propter dispositionem, sed mere gratuito datur, et, ut sic datum, etiam est antecedens, et regens, adducens voluntatem, imo isto modo perfectissime dicit, quia congrue illam regit, et juxta infinitam sapientiam regentis, ut ille, qui regitur, et recte et indeclinabiliter ducatur ad perseverandum, et nihilominus etiam ipse se libere, et cum vera indifferentia moveat, et moveri se sinat. Ad sextum, negatur etiam sequela, quia dare velle et perseverare nihil aliud est quam ita dare posse ut infallibiliter velit et perseveret, et hoc modo datur hoc donum prædestinatis, et nihilominus absolute verissimum est quod perseverare pendet a libero arbitrio prædestinati, ut jam probavimus. Et similiter illa conditionalis verissima est: *Si prædestinatus non perseveraret, ex culpa illius esset*, quia non posset aliunde provenire. Tamen conditionalis nihil ponit in esse; et ideo non obstante illa hypothetica veritate, sicut prædestinatus infallibiliter perseverabit, ita infallibiliter non committet culpam perseverantiae contrariae. Et licet utrumque facturus sit libere, et cum vera potestate contrarium faciendo, nihilominus infallibiliter id faciet propter regimen divinum ex certa scientia et congruitate datum.

CAPUT VIII.

UTRUM DONUM PERSEVERANTIE HOMINEM IN GRATIA CONFIRMET, AUT QUOMODO A DONO CONFIRMATIONIS IN GRATIA DISTINGUATUR?

1. *Sensus questionis.* — Suppono sermonem esse de dono perseverantiae, quod datur adultis ut, sua voluntate bene operando, ac voluntarie peccata mortalia vitando, perseverent. Nam donum illud perseverantiae quod datur infantibus, licet illos infallibiliter, imo, et inevitabiliter in gratia conservet usque ad mortem, non potest dici propria confirmatio in gratia, quia illi non sunt capaces peccati; confirmationis autem in gratia proprie dicit habitudinem ad subjectum potens ex vi sui status ac libertatis amittere gratiam peccando,

quod ita illum in bono confirmat, ut omnino nunquam cadat. Et idem dicendum est de quacumque perseverantia, seu carentia peccati quæ habetur sine libera actione hominis, quia ita extrinsecus prævenitur ut illi nulla cogitatio peccandi nec objectum ad illam excitans occurrat; tota enim illa perseverantia, sive diuturna, sive brevis, quatenus talis est, non datur homini humano modo, ut sic dicam, seu in ordine ad liberum modum operandi, et ideo non videtur proprie ad confirmationem in gratia pertinere; vel certe, ne contentio sit de nomine, si illa etiam confirmatio in gratia vocetur, quoad hanc partem non video, in quo perseverantia a confirmatione distinguatur. Nos vero nunc de propria perseverantia adultorum ratione utentium loquimur.

2. *Perennitas perseverantiae doni et confirmationis in gratia.* — Deinde suppono sermonem esse de dono perseverantiae prout a quodam momento vitæ inchoatur, a quo usque ad mortem gratia non amittitur. Nam perseverantiae donum dicit quamdam continuationem in statu gratiæ sine interruptione per mortale peccatum, quæ non oportet ut duret pro toto vitæ tempore, sed pro aliqua ultima ejus parte. Nam, licet prædestinati omnes gratiam conservent usque ad mortem, non tamen omnes pro toto tempore vitæ, sed multi cadunt et resurgunt, tandem vero pervenient ad ultimam (ut sic dicam) justificacionem a peccato, post quam semper in gratia durant, et ex tunc censentur donum perseverantiae accipere. In quo eadem ratio est de confirmatione in gratia, nam interdum per totam vitam, interdum vero post aliquod vitæ tempus inchoatur, et ita cum proportione hæc dona comparanda sunt. De quibus etiam suppono neutrum dari in hac vita per intrinsecum donum quod reddat hominem ab intrinseco impeccabilem. Nam hoc donum non est nisi unio hypostatica, vel visio Dei clara, ut ex tractat. de Incarnat., et Beatitud. suppono. Quod vero in puro homine non vidente Deum non possit esse talis impeccabilitas ab intrinseco, certum est apud omnes, et docet divus Thomas, 4 contr. gent., cap. 70. Et ratio est, quia dona habitualia per se non sufficiunt, nam habitibus utimur cum volumus, et ideo, si volumus, contra illos utimur. Actuallia autem dona non faciunt animam semper et immutabiliter adhærere Deo, et habere semper præsentem regulam recte operandi, et tendendi, seu adhærendi vero ultimo fini, nisi visio beata quæ divinum amorem neces-

sario conjunctum habet, et ideo extra illum statum non potest homo fieri impeccabilis ab intrinseco. Unde fit commune esse tam confirmationi in gratia quam dono perseverantiae dare impeccabilitatem illam quam præbent, non per sola dona intrinseca, sed divinam præterea potestatem et specialem providentiam in utroque dono necessariam esse.

3. *Utrum donum perseverantiae, et confirmationis in gratia inter se differant?* — *Proponitur pars negativa, et probatur.* — Hinc ergo nascitur difficultas proposita, an illa dona inter se distinguantur. Ratio dubitandi, quæ partem negantem suadet, est quia idem omnino est effectus utriusque doni, nempe, infallibiliter non peccare mortaliter pro tali tempore usque ad mortem; ergo ex effectu non possumus colligere distinctionem inter illa duo dona, quæ sunt principia talis effectus; ergo nulla est ratio illa distinguendi. Antecedens et prima consequentia per se nota videntur. Secunda consequentia probatur, quia utrumque ex illis donis est sufficiens et efficaciter illius impeccabilitatis, quæ necessaria est, vel ad confirmationem in gratia, vel perseverantiam; ergo superfluum est fingere aliquid amplius in uno quam in alio. Et confirmatur, nam qui est confirmatus in gratia, sine dubio perseverat in illa; hoc enim quis neget? habet ergo perseverantiae donum, quia hoc donum commune est omnibus morientibus in gratia, ut ostendimus. Rursus omnis qui perseverat, ex definita Dei voluntate, ita conservat gratiam pro tempore usque ad mortem, ut indeclinabiliter bonum eligat et peccatum caveat; ergo ex tunc manet confirmatus in gratia; sunt ergo idem. Unde nec ex fine vel effectu, nec ex modo quo talia dona dantur a Deo, possunt illa dona distingui, nam utrumque provenit ex efficaci decreto Dei dandi gloriam, et perseverantiam, seu confirmationem propter illam; ergo non differunt.

4. *Proponitur pars affirmativa, et suadetur primo.* — *Secundo.* — *Tertio.* — In contrarium vero est modus loquendi omnium Theologorum; nullus enim dixit omnes prædestinatos adultos, et longo tempore viventes, pro aliquo tempore in gratia confirmari, sed hoc specialiter tribuunt quibusdam excellentioribus Sanctis, et singulariter privilegiatis, quamvis donum perseverantiae prædestinatis omnibus attribuant. Favet etiam modus loquendi D. Thomæ, 1 part., quæst. 100, articul. 2, ad 4, quod si aliqui illorum conservarentur semper in gratia: *Non esset per hoc quod essent in justitia*

confirmati, sed propter divinam providentiam per quam a peccato conservarentur immunes. Ubi aperte distinguere videtur inter conservationem in gratia et specialem providentiam Dei conservantem hominem sine peccato, quæ non est aliud quam collatio doni perseverantiae. Tertio, potest ratione suaderi, quia donum perseverantiae est necessarium ad salutem æternam consequendam; confirmatio autem in gratia non est ita necessaria; unde donum perseverantiae, quibus datur, secundum legem ordinariam datur, quamvis non omnibus justis detur. Confirmatio autem in gratia ex singulare privilegio datur; ergo aliquo modo inter se differunt.

5. *Quid hac in re sentiant recentiores.* — *Prima opinio.* — Propter priores conjecturas, moderni omnes supponunt aliquod esse discrimen inter confirmationem et perseverantiam in gratia, ita ut tanquam includens et inclusum comparentur, nam confirmatio in gratia sine dubio perseverantiam includit, ut efficaciter probatum est. Quod vero aliquid ultra illam addat, variis modis explicatum est. Prima sententia affirmit confirmationem non solum dare auxilium efficax ad non peccandum, sed etiam auferre potestatem peccandi, et facere ut homo in gratia confirmatus ex necessitate non peccet, non tantum necessitate composita, modo supra explicato, sed divisa et absoluta, ita ut libertatem ad peccandum tollat. Istam sententiam satis clare docuerunt Ocham, in 1, distinct. 41, et ibi Gabriel, artic. 3, dub. 1, et solet tribui Catherino in Opuscul. de Prædestinat. Nam de illis præelectis quos eximie prædestinatos vocat, dicit eos ex necessitate perseverare in gratia, neque habere libertatem, ut peccare possint, vel in peccato durare usque ad mortem. Verumtamen Catherinus non tam videtur in hoc distinguere confirmationem in gratia a dono perseverantiae, quod præelectis et proprie prædestinatis datur, sed potius existimat proprium donum perseverantiae inducere hanc necessitatem, et ideo solum dari illis eximie prædestinatis. Nam de aliis quos salvandos, et non prædestinatos seu præelectos vocat, sentit non indigere illo dono perseverantiae quod antecedenter sit efficax, sed tantum concomitanter, cooperante libero arbitrio, sine ulla præelectione, vel præordinatione divina, vel alio speciali gratiæ beneficio, sed solum quia generali auxilio gratiæ sua libertate bene utuntur.

6. *Refellitur proposita opinio.* — Hæc vero sententia quoad hanc posteriorem partem in superioribus satis rejecta est, quatenus ad donum perseverantiae spectat, nam, quatenus attingit punctum de prædestinatione et electione divina, in propria materia refutata est. Quoad alteram vero partem, quod donum proprium perseverantiae, eo ipso quod procedit ex efficaci Dei electione, inferat absolutam necessitatem repugnantem libertati, nititur fragili et falso fundamento, scilicet, quod absoluta electio Dei, vel præmotio efficax ab illa procedens, tollat libertatem et absolutam necessitatem inducat; haberet enim id locum, si electio illa efficax mandaretur executioni per motionem præviam antecedentem simpliciter in ordine causalitatis, et de se, et vi sua efficaciter ac physice prædeterminantem voluntatem. At vero supposita scientia conditio- nata ex parte objecti, nullam vim vel apparen- tiam habet illatio, quia, licet in se sit absolu- ta, virtute includit medium accommoda- tum libertati, per quod efficaciter et infallibili- ter, salvaque libertate, executioni mandetur, nempe vocationem congruam cum tali respectu datam, vel etiam multiplicatam, prout ad perseverandum cum effectu fuerit necessaria- rum. Ex hoc ergo capite non est necessarium ponere in electis donum necessitans dicto modo ad perseverandum, ut praecedenti capite sufficienter tactum est.

7. *Valentia discrimin agnoscit inter prædicta dona.* — *Consentit apertius Ledesma.* — *Hujus sententia fundamentum.* — Magis ergo illam differentiam videtur constituere Valentia in tom. 2, disput. 8, quæst. 3, punct. 4, § 2. sub tit. *De gratia efficaci*, post conclus. 4, versic. *Tertio alia*, ubi explicando propria vocationem simpliciter ex suo ordine efficacem, quæ infallibiliter habet effectum, duplum tacite distinguit: unam, quæ ita movet, ut absolute non possit non habere effectum, ut accidit (inquit) *confirmatis in gratia*; aliam, quæ ideo infallibiliter habet effectum, quia Deus certo scit futurum, ut homines convertantur libere, *si talibus invitamentis, et tali modo ad conversionem incitentur*. Sentit ergo priorem vocationem inducere necessitatem absolutam, posteriorem vero habere infallibilitatem, salva libertate. Et confirmationem in gratia constituit in primo ordine, commune autem donum perse- verantiae usque ad finem infallibiliter, in se- cundo. Eamdem sententiam expresse docuerat tomo 1, disput. 4, quæst. 23, in prima illius parte, punct. 4, § 7, versic. ultim., ubi

de his confirmatis ait non solum esse præelectos ut salventur, sed etiam ut necessario salventur, et ideo non posse peccare mortaliter, et necessario perseverare in gratia, *ac eatenus non libere, sed necessario salvari.* Evidentius hanc differentiam constituit Ledesma, libro de Auxil., quæst. unic. princip., artic. 5, ad confirmationem sexti argumenti; ait enim confirmationem addere donum intrinsecum, videlicet ipsam gratiam cum quadam perfectione participata ad similitudinem gratiæ consummatæ in patria: *Quæ perfectio (inquit) nihil aliud est quam tollere a voluntate potentiam peccandi mortaliter, tollendo certitudinem arbitrii ad peccatum mortale.* Et citat divum Thomam in 3, ubi specialiter de Virgine loquitur, ut infra referemus, ipse autem ad omnes confirmatos id extendit. Hi vero auctores nullum sententia suæ fundamentum afferunt, sed ex ipso nomine et ratione confirmationis id ut manifestum supponunt; quia necessarium putarunt aliquid magis et (ut ita dicam) infallibilium confirmatis oportere tribuere quam cæteris; nihil autem aliud esse videtur nisi auxilium gratiæ præveniens, quod ad conservandam gratiam illis tribuitur, et in communibus prædestinatis non habet infallibilitatem, nisi supposita conditionata scientia, in confirmatis autem habet ex se ac proinde absoluta necessitate. Possuntque ad hoc suadendum induci testimonia Augustini et D. Thomæ, ac rationes quibus aliqui putant aliquos salvari per auxilium physice prædeterminans, licet necessarium non sit, et sine illo plerique cum auxiliis congruis salventur; nam, licet illi qui ita distinguunt conentur in utrisque salvare libertatem, re tamen vera non possunt, ut in libr. 5, cap. 24, late dixi, ubi etiam distinctionem illam auxiliorum fusius impugnavi.

8. *Discrimen inter perseverantiam, et confirmationem in gratia, duplicem sensu habere potest.* — Hæc ergo differentia inter confirmationis, et perseverantiae donum nobis nullo modo probatur. Potest autem duos sensus habere quos oportet distinguer, quia non in eodem gradu, nec eodem modo censemus esse improbandos. Prior ergo sensus est, si illa necessitas confirmatorum in gratia non solum intelligatur quoad negationem seu carentiam peccati mortalitatis, sed etiam quoad singulos actus positivos, quibus in omnibus occasionibus peccata evitant, ita ut in illis actibus libertatem non habeant, vel quoad

specificationem, vel etiam quoad exercitium. Alter sensus est, ut isti confirmati ad peccandum libertatem non habeant, sed necessario non peccent, salva nihilominus libertate, saltem quoad exercitium vel etiam quoad specificationem intra latitudinem bonorum actuum. Quod enim hic modus possibilis sit in Christo Domino certissime conspicimus; ille enim peccare non potuit absolute et simpliciter, et ideo concedendum est necessario non peccasse, neque habuisse libertatem ad peccandum, et nihilominus liber fuit in omnibus suis actibus, etiam in illis quibus affirmativa præcepta implevit, si quæ habuit. Quomodo autem hæc duo conciliata in ipso fuerint, in t. 1 tertiae part., quæst. 19, pro nostra tenuitate explicuimus. Possunt ergo illi duo modi ad puros homines applicari.

9. *Assertio prima.* — *Probatur primo.* — In priori ergo sensu, aliqui putant illam sententiam esse impossibilem, etiam de potentia absoluta. Sed, licet verum sit hoc fieri non posse per solo habitus, vel perfectionem intrinsecam eorum, ut jam tetigimus, et iterum dicemus, nihilominus absolute et per omnem Dei motionem non est id simpliciter impossibile, ut ostendimus in Prolegom. 1, cap. 4 et 5, et lib. 5, cap. 24. Esto vero id sit possibile, nempe confirmationem in gratia necessitare hominis voluntatem ad non peccandum, vel potius ad omnem actum voluntatis quod vitatur peccatum, existimo tamen, non solum de omnibus confirmatis, verum nec de aliquo, etiam de Beatissima Virgine posse id cum probabilitate affirmari. Probatur primo, quia id est valde novum, et neque in Scriptura, neque in Patribus habet fundamentum; omnia enim, quæ de confirmatis docent, multo melius et congruentius, salva illorum libertate, intelliguntur, ut videbimus.

10. *Probatur secundo.* — *Tertio.* — *Quarto.* — Secundo, quia Christus Dominus exemplar fuit omnium confirmatorum in sanctitate, quia ille ab intrinseco, et connaturaliter, et cum summa perfectione fuit ab omni peccato immunis, alii ex accidenti dono et privilegio habuerunt quædam illius perfectionis participationem; sed Christus Dominus non ita fuit impeccabilis, quin libere singulos bonos actus viatoris exercuerit, et per eos præcepta impleverit; ergo multo minus de ceteris confirmatis id potest affirmari. Nam vel hoc pertinet ad perfectionem, et sic magis Christo conveniret, vel perfectionem non auget, sed potius minuit, et sic non est cæteris

confirmatis tribuendum, quia confirmatio in gratia ad perfectionis augmentum, non ad diminutionem illis data est. Tertio, quia alias non meruissent hujusmodi confirmati per actus quibus præcepta servabant, quia sine libertate actus nullum est in eo meritum, ut lib. 12 ostendemus. Imo neque hi sancti obligarentur præceptis, quia præcepta etiam solum de actibus liberis dantur. Denique ista tanta necessitas ad nullum effectum seu finem hujus privilegii confirmationis in gratia necessaria est, et valde aliena est non solum a connaturali modo tendendi in finem rationalis creaturæ, etiam per gratiam sanctificatæ, sed etiam a conditione æternæ beatitudinis, quæ ut corona justitiae promittitur, nam ubi non sunt opera libera nec corona justitiae esse potest; ergo nullo modo potest attribui his sanctis tanta necessitas. Et confirmatur, nam Paulus unus fuit ex præcipuis confirmatis in gratia, et tamen ille dicebat sibi esse repositam coronam justitiae.

11. *Assertio secunda: Beatae Virgini concessa fuit necessitas absoluta non peccandi lethali.* — *Suadetur prima pars assertionis.* — In altero vero sensu non est quidem improbabile dicere necessitatem absolutam non peccandi mortaliter concessam esse his sanctis per confirmationem in gratia; nihilominus tamen indifferenter id de omnibus dicere, neque fundamentum habet, neque verum esse videtur; de aliquo autem, ut de Beata Virgine, id sentire nullum habet inconveniens, licet incertum sit. Prima pars probatur, quia, non obstante illa necessitate, salvatur vera libertas in omnibus actibus bonis, ut declaravi, et consequenter salvatur obligatio præceptorum, et in eorum observatione meritum, et alioquin potestas peccandi non pertinet ad perfectionem simpliciter libertatis vel sanctitatis, sed potius ex maxima perfectione provenire potest non posse peccare, ut in Deo ipso et Christo Domino est manifestum; ergo nullum est inconveniens admittere dedisse Deum quædam hujusmodi perfectionis participationem hominibus in gratia confirmatis. Et confirmatur, nam talis necessitas conferri potest sine auxilio positivo antecedenter prædeterminante voluntatem, per solam negationem concursus necessarii, vel immediate ad actum ipsum voluntatis, vel antecedenter negando concursum ad cogitationem et judicium quo peccari possit, vel magis remote, removendo objecta et occasiones quæ talem cogitationem excitare possint. Nam sine his non datur po-

testas proxima peccandi. Potest autem Deus hæc omnia facillime prævenire independenter a nostra libertate, et simul potest ob augmentum perfectionis congruam cogitationem bene operandi ita immittere, ut contraria cogitationem impeditat. Neque aliquid horum est violentum aut omnino alienum a providentia gratuita; nam si Deus per illam rapit adolescentem justum ne mutetur mens ejus, quid mirum quod præveniat et rapiat intellectum, ita ut pravas cogitationes necessario impeditat. Unde non est hoc alienum a perfectione gratiæ, tum quia quo mens fuerit amplius elongata a potestate peccandi, eo est melius disposita; tum etiam quia hoc non fit sine positivis cogitationibus bonis aliisque internis auxiliis. Denique totum hec non adversatur aliis principiis sanæ doctrinæ; ergo talis dicendi modus neque grave inconveniens neque improbabilitatem habet.

12. *Suadetur secunda pars.* — Nihilominus suadetur secunda pars assertionis, quia hoc videtur esse contra generales regulas Scripturæ, ut est illa qua de unoquoque justo qui salvatur, dicitur Ecclesiastic.: *Qui potuit transgredi, et non est transgressor, facere mala, et non fecit.* Item illa Apocalyps. 3: *Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam;* et illa 2 ad Corinth. 5: *Omnis nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gesit, sive bonum, sive malum, utique tanquam habens ad utrumque libertatem.* Ex his ergo et similibus regulis argumentamur, quia non licet nobis ab hujusmodi Scripturæ regulis tam magnam exceptionem facere, sine magno fundamento auctoritatis vel rationis; sed auctoritas nulla est, nec ratio cogit, quia effectus confirmationis in gratia potest facile sine hac tanta necessitate intelligi; ergo. Et confirmatur, quia omnibus generaliter dicitur ut orient: *Adveniat regnum tuum; ne nos inducas in temptationem; libera nos a malo,* id est, ut petant victoriam temptationum, liberationem a peccatis, et consecrationem regni cœlorum, quæ petitiones supponunt in homine postulante potestatem et libertatem ad opposita. Et ideo omnibus generaliter dicitur: *Cum metu et tremore vestram salutem opermini,* ad Philip. 2. Unde etiam Paulus, licet sciret se esse in gratia confirmatum, ita de se interdum loquitur, ut libertatem peccandi in se ostendat, dicens: *Castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar,* 1 Corinth. 9,